

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous
I la setmana que ve:
Quan les parroquies busquen audiència

Estils

“L’espiritualitat omple una necessitat que el materialisme no satisfi”

Rupert Sheldrake, biòleg i autor d’èxit, l’oposició entre ciència i religió és antiquada i una dicotomia falsa

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

La ciència, per definició, és obertura. Obrir-se al que és desconegut sense ànim d’ofegar-lo, descobrir, valorant, equivocant-se. Quan la ciència es tanca, perd l’essència. L’espiritualitat, per la pràctica, ens obre. És una obertura al que és desconegut, descobrir, valorant, sense abandonar el dubte. Ciència i espiritualitat, més que creences, són experiències de pràctica i, per tant, eines de viure. Incompatibles?

Per al biòleg i bioquímic britànic Rupert Sheldrake (Newark, 1942), no només són compatibles, sinó que ambdues són vies de coneixement que s’enriqueixen mútuament. Reconegut internacionalment per algunes de les seves tesis i investigacions científiques –no sense polèmica ni refutacions– i autor d’una dotzena de llibres i gairebé un centenar d’articles científics, Sheldrake creu que el vessant professional no pot separar-se del personal, i per demostrar-ho publica ara *La ciència y las prácticas espirituales* (Kairós), un llibre a mig camí entre l’autobiografia i l’assaig. Hi explica la seva fascinació inicial per la ciència, en especial, la biologia (va treballar com a bioquímic a la Universitat de Cambridge), i els seus experiments amb l’alteració de la consciència sense drogues, en especial a l’Índia dels anys setanta, amb la meditació de l’islam sufi i l’aprenentatge de les tradicions hindú i budista, alhora que investigava sobre botànica.

Camí de recerca interior

Des del seu ateisme, aquest contacte amb pràctiques provinents de les tradicions religioses el va portar, a un cop de tornada a Anglaterra, a interessar-se pel cristianisme dels seus avantpassats fins que s’hi va convertir. Des de llavors, i durant dècades, la dimensió espiritual l’ha ajudat en la seva tasca científica. I viceversa. “Encara crec –diu Sheldrake– en l’ideal d’una ciència amb una mentalitat oberta, però veig la religió de la ciència, el cientisme, com una ideologia dogmàtica. Per la meua pròpia experiència, els creients en el cientisme són molt més dogmàtics que la majoria de cristians que he conegut. A més, la majoria dels creients en el cientisme no són científics, són més devots que investiga-

El biòleg i bioquímic britànic Rupert Sheldrake. SHELDRAKE.ORG

dors. La majoria no fan observacions empíriques ni descobriments científics per ells mateixos. No han treballat al Gran Col·lisionador d’Hadrons estudiant partícules subatòmiques, ni han seqüenciat genomes, ni examinat la ultraestructura de les cèl·lules nervioses, ni han fet investigacions en radioastronomia o profunditat en les matemàtiques de la teoria de supercordes. Confien en el que els han dit, acceptant l’ortodòxia de la ciència institucional, i són incapaços de qüestionar l’autoritat del sacerdot científic”. No ho diu només com a teoria.

Acostumat a les crítiques, una de les últimes ocasions en què ha experimentat el poder d’aquesta ortodòxia va ser quan va veure censurada una de les seves xerrades TED (The Science Delusion), vídeo que fins llavors tenia un discret visionat

inconscient, fins i tot els cervells humans. Si és així, ¿com emergeix la consciència en els cervells quan aquesta consciència està absent de la resta de la natura?” I afegeix: “La concepció materialista és un sistema de creences, no una afirmació de fets científics. Per exemple, no ha demostrat que la matèria sigui inconscient, ni que la natura no tingui un propòsit, ni que les ments estiguin tancades als cervells, tot són pressuposicions”.

Benestar físic i mental

Sheldrake està convençut que les pràctiques espirituals produeixen efectes importants sobre la salut i el benestar de les persones: “Si bé les ciències mèdiques han fet grans avanços, no donen sentit a la vida, no milloren les relacions ni inculquen valors de gratitud, generositat i perdó. No esperem que la medicina faci aquestes coses, són les religions les que tenen aquest paper. Totes les religions tenen un ampli ventall de pràctiques, i moltes es poden fer en un context secular, com la meditació i la gratitud. Fins i tot van bé per a les persones no religioses, tant per a la salut física com per a la mental, i omplen una necessitat que l’ateisme militant no pot satisfer”.

Per a aquest biòleg infatigable, l’oposició entre ciència i religió és antiquada i una dicotomia falsa: “Els estudis científics que tenen una actitud oberta augmenten la nostra comprensió de les pràctiques espirituals i religioses. Des dels anys setanta els científics han començat a investigar un ampli ventall de pràctiques espirituals, com la meditació, l’oració, el cant comunitari i la pràctica de gratitud. S’han publicat milers d’investigacions rigoroses, en les quals en general es mostra que aquestes pràctiques són beneficioses, entre d’altres, per a la millora de la salut física i mental. Les pràctiques tenen a veure amb l’experiència, no amb les creences, tot i que les creences afecten la interpretació de les pràctiques”. Per això a *La ciència y las prácticas espirituales* recull, de manera il·lustrativa, un seguit d’aquestes pràctiques, com el foment de la gratitud, les peregrinacions, els rituals, la reconexió amb el món més enllà del que és humà o la pràctica del cant i la salmòdia. “Si- guí quin sigui el seu sistema de creences, les persones que les practiquen reben beneficis que enriqueixen la seva vida”, assegura. Paraula de científic. —

Unió
La dimensió espiritual l’ha ajudat, des de fa anys, en la seva tasca científica

(35.000 visites) i que, després de la censura, i gràcies als diversos clonats, va rebre més de 5 milions de visites i es va subtítular a vint idiomes.

Per a ell, aquesta nova fe institucionalitzada frena la recerca de la pròpia ciència i, entre d’altres, obstaculitza el seu diàleg amb les aportacions que han fet, al llarg dels segles, les tradicions religioses: “Les religions s’ocupen de la consciència i es basen en el pressupòsit que la consciència transcendeix el nivell humà. Aquest és un dels motius pels quals els creients en el cientisme són antireligiosos. Totes les religions accepten que la consciència és més àmplia que l’activitat cerebral. L’existència de la consciència humana s’ha tornat cada cop més problemàtica per als materialistes, els quals parteixen del supòsit que totes les coses estan fetes de matèria

Gent

TEXT:
FIRMA REDACTOR

Fusce at urna vehicula enim luctus congue Quisque ultrices

Fusce accumsan, neque ut hendrerit sollicitudin, ipsum justo porttitor nunc, vel volutpat mi lorem ut urna. Etiam ac massa imperdiet venenatis. Nam interdum, est at commodo rutrum, lectus magna ullamcorper erat, eget molestie nisl purus vitae ante. Vestibulum aliquam pretium odio, sed mattis urna accumsan et.

Sed in metus dolor, sit amet lobortis quam. Etiam adipiscing, turpis quis pulvinar ultrices, sem nunc consectetur lacus, vel porta orci orci at massa. Quisque ut arcu augue, vitae aliquet erat. Ut vel quam at turpis pulvinar alique. Curabitur faucibus odio in tortor luctus ullamcorper.

Sed eget nisi ligula. Mauris in ante id odio posuere lobortis. Aenean ut massa eros. Quisque quis massa ac lectus vulputate mollis eu eu purus. Praesent non dui mauris. Curabitur faucibus magna ac purus placerat et condimentum erat rhoncus. Aenean cursus neque ipsum, eu condimentum orci. Aenean est augue,

ullamcorper ac pellentesque et, ultrices bibendum odio. Mauris eu justo ac erat congue viverra ac sed libero. Quisque suscipit mauris vel felis elementum feugiat. Proin sit amet consequat nulla. Nulla facilisi. Cras sem ipsum, tincidunt eget ultrices id, volutpat quis est. Cras scelerisque magna vel lorem euismod fermentum. Donec pulvinar urna vitae orci fermentum mollis.

Nunc et quam augue, id tempus dolor. Etiam orci magna, euismod eget tempus sed, congue id mauris. Nunc gravida sem quis lectus facilisis malesuada. Duis quis arcu in lacus vestibulum vulputate. Etiam commodo mauris eget enim viverra at faucibus nibh volutpat. Donec viverra ultrices consectetur. Ut sed ipsum lorem, sit amet fermentum dui.

Praesent sollicitudin fringilla mi, at lobortis purus molestie non. Vivamus varius pulvinar orci, in porttitor dui semper nec. Sed tristique, dui sit amet consequat consectetur, sem velit semper est, vitae pharetra nulla arcu nec justo. Nullam quis sapien nisi. Donec a pe-

lentesque felis. Aenean massa diam, viverra at fermentum ac, dapibus eget justo. Aliquam erat volutpat. Proin in dolor sed tellus varius tincidunt.

Praesent quis mauris sit amet leo tempus commodo. Fusce fermentum commodo libero vel lobortis. Morbi gravida posuere malesuada. Morbi faucibus semper risus ut pellentesque. Donec tempor placerat pretium. Sed venenatis lobortis pretium. Nulla ultrices cursus quam, in posuere ante vestibulum vel. Curabitur leo justo, consequat ut accumsan in, cursus at augue. Praesent consectetur lorem nec velit ultrices et molestie erat feugiat. Donec augue massa, molestie eget lacinia sed, adipiscing non orci. Proin tempus semper nisi a pharetra. Donec pulvinar risus vestibulum eros placerat a vehicula odio volutpat. In enim diam, elementum vitae iaculis ultrices, viverra ut magna.

Morbi placerat nisl id arcu malesuada porttitor lacinia purus ornare. Praesent luctus tincidunt commodo. Morbi suscipit neque nec pu-

FIRMA FOTO